

Atte Harjanne vihr

Kirjallinen kysymys tietosuojavaltuutetun toimiston resurssien riittävyyden takaamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Suomessa henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuutta ja ihmisten tietosuojaoikeuksien toteutusta valvoo tietosuojavaltuutetun toimisto. Tämä on erittäin oleellista nyky-yhteiskunnassa, jossa tietosuojan merkitys on kiistämättömän tärkeä. On tärkeää, että tietosuojavaltuutetun toimiston resursseilla pystytään vastaamaan kasvavien tietosuojaan liittyvien kysymysten ja ongelmien määrään. Tietosuojan merkitys on ollut vahvasti esillä Suomessa viime vuosina muun muassa GDPR-asetuksen (EU:n yleinen tietosuoja-asetus) voimaantulon ja Vastaamo-tietovuodon johdosta.

Tietosuojavaltuutetun toimiston kirjaamat tapausmäärät ovat olleet viime vuosina kovassa kasvussa. Tuoreimmista toimintakertomuksista selviää, että vireille tulleiden tapausten määrä on kasvanut vuoden 2016 3 862 tapauksesta vuoden 2019 peräti 10 002 tapaukseen, samalla kun ratkaistujen tapausten määrä on noussut samalla aikavälillä 3 640 tapauksesta 8 449 tapaukseen. Suurin nousu ajoittui vuoteen 2018 EU:n GDPR-asetuksen voimaantulon vuoksi. Samanaikaisesti toimiston käytettävissä olevien henkilötyövuosien määrä on liki tuplaantunut.

Julkisuudessa on ollut viime vuosina usein keskustelua tietosuojavaltuutetun toiminnan resurssien riittävyydestä. Tapausten käsittelyajat ovat olleet paikoin todella pitkiä verrattuna tietosuojakysymyksille ominaiseen arkaluontoisuuteen ja tietosuojan laiminlyönnin mahdollisiin merkittäviin seurauksiin esimerkiksi tapauksessa, jossa henkilötiedot ovat päässeet vuotamaan. Myös kansainvälistä osaamista vaativat kysymykset ovat tuoneet lisääntyvän määrän työtä toimistolle. Viime aikoina resursseja on merkittäväällä tavalla vienyt myös tuore Vastaamo-tietovuoto. Tapaus korostaa tietosuojan tarvetta ja ennalta ehkäisevän työn merkitystä.

Tietosuojakysymysten määrä tulee kasvamaan tulevaisuudessa absoluuttisesti samalla, kun kysymykset tulevat monimutkaistumaan. Tapaukset monimutkaistuvat niin teknologian kehittyessä kuin myös kysymysten muuttuessa usein yhä kansainvälisemmiksi, jolloin niiden selvittäminen vaatii korkeampaa osaamista. Toisaalta jo itse datan ja teknologian määrän kasvu tulee lisäämään tapausten määrää jatkossakin. Myös ihmisten kasvava tietoisuus tietosuoja-asioista tulee lisäämään todennäköisesti käsiteltävien tapausten määrää — tämäkin trendi on ollut nähtävissä jo useina vuosina. Tietosuojavaltuutetun toimisto onkin kiinnittänyt huomiota toimiston kuormittamiseen lukuisten vireillä olevien tapausten johdosta sekä lisäresurssien tarpeeseen useissa toimintakertomuksissaan (2018 ja 2019). On kriittistä, että resurssien määrän riittävyys pystytään takaamaan paremmin tulevina vuosina.

Kirjallinen kysymys KK 62/2021 vp

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten hallitus toimii sen varmistamiseksi, että tietosuojavaltuutetun toimistolla on jatkossa riittävä määrä resursseja käytössään suomalaisten tietosuojaoikeuksista huolehtimiseksi ja laiminlyöntien ja muiden haasteiden ennalta ehkäisemiseksi?

Helsingissä 22.2.2021

Atte Harjanne vihr